

Termikus sérülések

Égési sérülés - combustio

- Több millió beteg / év
- Magyarország: 4-5000 beteg kerül kórházba
- 10% súlyos égés
- Sérültek 20%-a gyermek (növekvő számban)
- Rosszabb szociális helyzetűek közt gyakoribb

Combustio

- Alapvető az első 48 ó.-ban az ellátás stratégiai ütemezése:
 - Helyszíni teendők
 - Sérülés súlyosságának megítélése
 - Szakszerű elsősegély, szállítás
 - Primer ellátás helyszínének meghatározása

Combustio

Hőhatás típusa szerint:

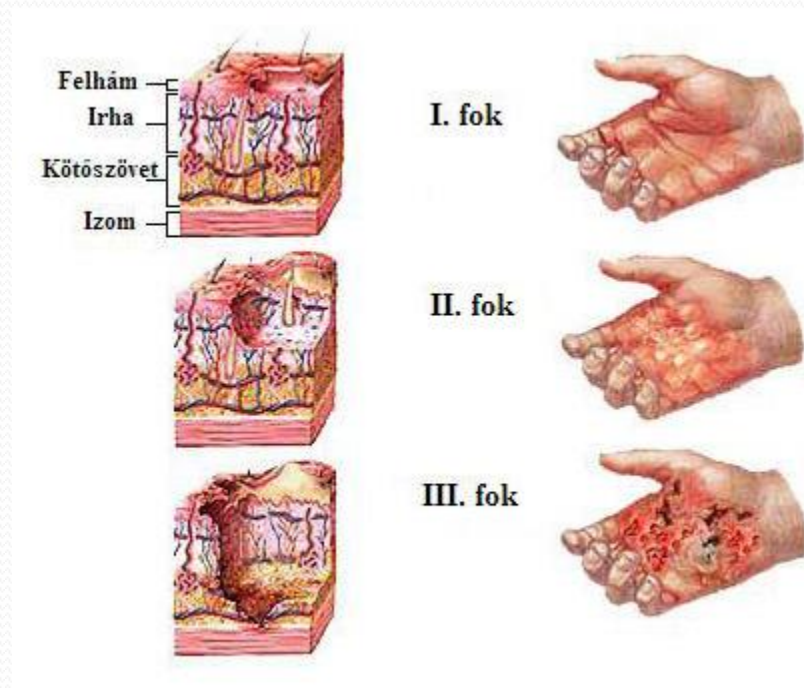
- Forrázás
- Lángégés
- Kontakt égés
- Elektromos
- Sugárzás
- Vegyi

Osztályozás mélység szerint

- Felszínes (I. fokú): hámra terjed, kisméretű oedema, bőrpír
- Részleges felületű (II/A): irhára is terjed
buborékok, rózsaszín sebalap
- Részleges mély (II/B): irha mély rétegéig
buborékok alapja foltos, halvány, alig fájdalmas
- Teljes mélységű (III): bőr teljes mélységéig
bőr necroticus v. sápadt-fehér, fájdalommentes

European Burns Association 2002

Égési seb mélysége szerint

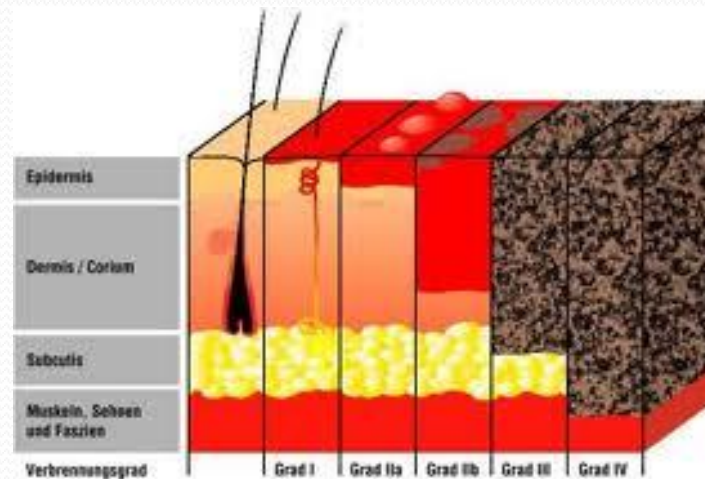

Égési seb mélysége szerint

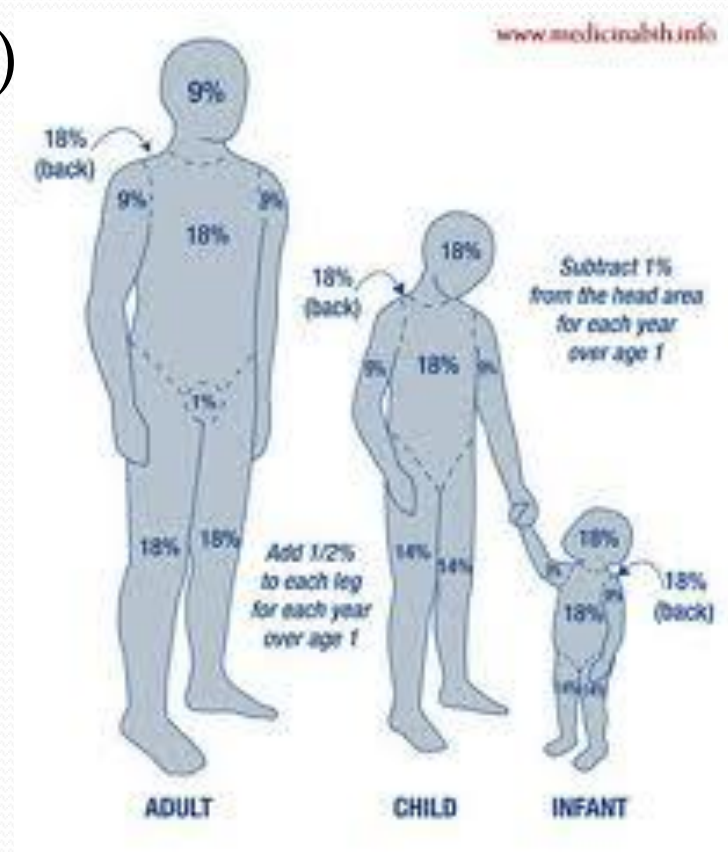
Égési seb rétegei

1. Necrozis irreverzibilis
2. Stasis reverzibilis (optimális ellátáskor)
3. Hyperaemia reverzibilis

Égés kiterjedése

- Wallace „9-es” szabály (felnőtt)
- Caravajal –séma (gyermekek)

Égés kiterjedése

SAGE IIc - Surface Area Graphic Evaluation - Mozilla Firefox

http://www.sagediagram.com

SAGE IIc Surface Area Graphic Evaluation © 1987- 2010 SageDiagram, LLC [print] [help] [close]

Restart Delete trace undo Calculate Change open save

note about the burn...

SageDiagram, LLC

Patient name: Sample Patient Patient ID: 99992010

Age: 21 Kilos: 68 Ht.(cm): 183

Image:n/a User: test Jun 16, 2010 12:39:49 F

	Antr%	Postr%	body cm ² : 18856
Head	----	----	
Neck	----	----	% area cm ²
Lt. Arm	01.99	02.01	tbsa 12.92 02436
Lt. Forearm	01.49	01.50	
Lt. Hand	01.25	01.25	prtl 10.31 01943
Rt. Arm	----	----	dp 02.61 00493
Rt. Forearm	----	----	
Rt. Hand	----	----	amp ****
Trunk	01.95	01.48	auto 00.00
Lt. Thigh	----	----	
Lt. Leg	----	----	dmr ****
Lt. Foot	----	----	
Rt. Thigh	----	----	Parkland fluids
Rt. Leg	----	----	4.00 -m/kg/%
Rt. Foot	----	----	
Perineum	----	----	
Lt. Buttock	----	----	
Rt. Buttock	----	----	

Sage II © 1987-2010

Done

- SAGE :surface area graphic evaluation
www.SageDiagram.com

Égés súlyossága

- Befolyásoló tényezők:
 1. Mélysége
 2. Kiterjedése
 3. Sérült kora
 4. Általános állapota

Égés súlyossága

- Nagy égések (teljes ill. részleges $> 25\%$)
- Közepes égések
- Kis égések

American Burn Association (ABA)

De:

- Kritikus égés ($> 50\%$)
- Válságos égések ($> 75\%$)

Kórtan - égésbetegség

- Termoreguáció megszűnik
- Elvész az érzékelés
- Barrier functió károsodik
- Jelentős fehérjevesztés
- Hypovolaemiás shock
- Immunsupressio

Égésbetegség - következmények

Circulus vitiosus :

- Sokszervi elégtelenség
MOF (multiorgan failure)
- SIRS (systemic inflammatory response)
- Anaemia
- Hypoxia
- Mesenterialis keringés romlik
- Endotoxin shock

Égés – sürgősségi ellátás

- Anamnézis – laikus elsősegély elindítása !
- Légút biztosítás (légúti égés felmérése)
- Keringés biztosítása, folyadékpótlás
- Mentésítés (ruházat)
- Hűtés (csapvíz, gél)
- Fájdalomcsillapítás
- Kötés, fedés
- Transzport hely eldöntése

Sebészeti kezelés

- Necrectomia
- Detenzionáló bemetszés
- Sebfedés:
 - Bőrvarrat,
 - Lebennyképzés
 - Bőr transzplantáció
 - Ideiglenes fedések

Speciális égések

- Légúti égés
hőártalom, korom, toxicus gázok
tüdőoedema, ARDS – pulzoxymetria, lélegeztetés
- Elektromos égés
ki és belépési pontok között mély necrosis
szívritmuszavarral társul

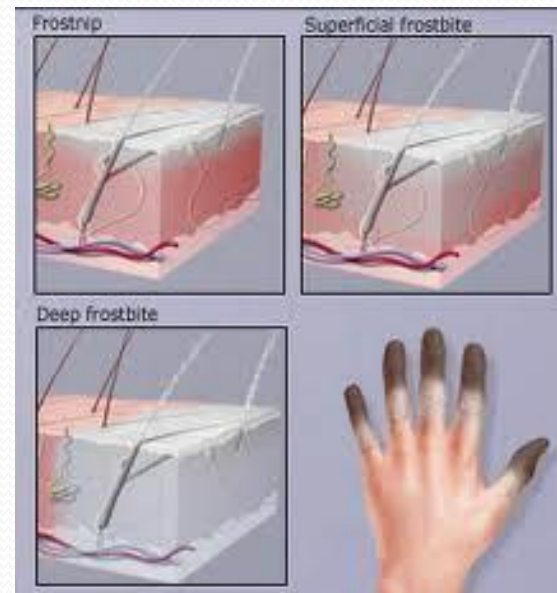
Fagyás - congelatio

- Kapillárisok keringészavara, majd szöveti hypoxia, kiserek trombozisa, necrozis
- Hypotermiával társulhat
- Veszélyeztetettek: alkoholisták, katonák szabadban dolgozók, téli sportok mellett
- Hajlamosító tényezők: érszűkület, drogok,

Fagyás fokozatai

- I. fokú : hűvös , sápadt bőr, paraesthesia
- II: fokú: bullozus forma – még reverzibilis
- III. fokú: denudált bőrfelszín,
kékes- fekete necrozis, érzéketlen szövetek

Veszély:
bakteriális felülfertőződés

Fagyás kezelése

- Lassú felmelegítés
- Értágítók, macromolekulák (keringés javítók)
- Locális kezelés
- Sebészeti megoldások:
 - necrectomia
 - bőrpótlás
 - amputáció

